

Ri nabey carta ri xutz'ibaj can ri apóstol San Pedro

Ri Pedro nutz'om tzij

¹ Yin Pedro, ru-apóstol ri Jesucristo, nintz'ibaj c'a e ri carta re' chive rix ri man rixc'o tuj pan itinamit, xa rixc'o pa tak tinamit chiri' pa ruch'ulef rubini'an Ponto, pa ruch'ulef Galacia, pa ruch'ulef Capadocia, pa ruch'ulef Asia y chiri' pa ruch'ulef Bitinia. ² Ri Katata' Dios xixrucha' c'a rix, roma quiri' vi ri runucun-pe pan ivi'. Y ja ri Lok'oluj Espíritu ri nrelesan-e ri itzel ri c'o pa tak ic'aslen, richin quiri' nyixtaken tzij, y riq'uin ri' nutz'om nch'ajch'ojin-e ri ic'aslen. Roma ja ri ruqui'q'uel ri Jesucristo ri xbiyin tok xcom, jari' ri nch'ajon-e ri imac. Y ri Dios nuya' ta c'a juis pan ivi' ri utziluj sipanic ri nspaj-pe rija'. Y nuya' ta chuka' juis uxlanen pa tak ivánima.

Ri c'ac'a' kac'aslen nbün c'a cheke que nkacukuba-apu kac'u'x

³ Nkaya' c'a chuka' ruk'ij ri Dios ri Rutata' ri Kajaf Jesucristo. Rija' juis xujoyovaj kavuch, romari' tok xutük-pe ri Jesucristo richin que xcom y xc'astuj-pe chiquicojol ri caminaki', richin que xuya' jun c'ac'a' kac'aslen. Y ri c'ac'a' kac'aslen re' nbün c'a cheke que nkacukuba-apu kac'u'x. ⁴Nbün c'a cheke que chila' chicaj c'o jun nkichinaj. Ja ri Dios ri nyo'on cheke. Ri nuya' ri Dios cheke chila' chicaj man nk'ey tuj, man ntz'ilub tuj, ni man

nc'ulachij tñj cachi'el ri cotz'i'j que xa nchaki'j-ka. Re' kichin roj y yacül chila' chicaj. ⁵ Y roma ri kayo'on kánima riq'uin ri Dios, romari' tok rija' xa nkuruchajij riq'uin ri ruchuk'a'. Richin quiri' ri colonic ri xa kichin chic roj, nkichinaj-vi chupan ri k'ij tok npu'u chic ri Jesucristo.

⁶ Y jare' ri nbanun que nquicot ivánima, stape' (aunque) c'o c'a jun ca'i-oxi' k'ij nyixk'oxomir roma nyixapon chupan q'uiy ruvüch pokonül. ⁷ Y re' nc'atzin-vi richin quiri' nk'alajin, si xa ketzij que iyo'on ivánima riq'uin ri Dios. Nc'atzin que nyixtijox, cachi'el ntijox ri ch'ich' rubini'an oro. Ri ch'ich' re' nc'usüs pa k'ak' richin quiri' ntz'et si utz o xa man utz tñj. Y rix nyixtijox chupan ri pokonül, richin nk'alajin, si ketzij que iyo'on ivánima riq'uin ri Dios. Ri niya' ivánima riq'uin ri Dios más rakalen que chuvüch ri oro, ri xa nq'uis. Y tok xixtijox yan y xicoch' ronojel, nbix c'a chive que jabel ri xibün. Y ri Jesucristo nuya' c'a chuka' ik'ij, tok rija' nc'ulun chic ka pe.

⁸ Y stape' (aunque) man jun bey itz'eton ri Jesucristo, nijo-vi, y chuka' iyo'on ivánima riq'uin. Y romari' man nivil tñj achique rubixic nibün chin ri nimalüj quicot ri c'o pa tak ivánima. ⁹ Rix nic'ul-vi ri colonic ri ijo'on. Roma c'a ri' tok iyo'on ivánima.

¹⁰ Ri achi'a' c'a ri ye k'alajrisüy richin ri rutzij ri Dios ojer can, juis xcajo' que xquetamaj ta más pari' ri colonic. Y xquitij c'a quik'ij chiretamaxic. Y ja rije' ri nuya' ri Dios cheke roj ri rojc'o chupan ri tiempo re'. ¹¹ Juis c'a xcajo' xquetamaj ta más pari' ri xbij yan ri Lok'olüj Espíritu cheque. Roma ri Lok'olüj Espíritu ri c'o pa tak cánima xbij cheque

que ri Cristo nutij-vi pokonül y tok c'unük chic ri pokonül ri nutij, nc'uje' ruk'ij. Pero man xk'alajin tüt achique tiempo y achique vinük ri', y rije' jari' ri juis xcajo' que xquetamaj ta más. ¹² Pero xk'alajrisüs c'a cheque ri achi'a' ri' que ronojel ri nquibij que nc'ulachitüt riq'uin ri Cristo, man ja tüt chupan ri qui-tiempo rije' nbanatüt-vi. Xa c'a ja ri chupan ri ka-tiempo roj. Y ri utzilüt tzij richin colonic tzijon c'a chive rix coma achi'a' ri ye to'on roma ri Lok'olüt Espiritu ri takon-pe chila' chicaj. Y hasta ri ángeles juis ncajo' que nquetamaj más pari' ri tzijon chive rix.

Ri Dios nkuroyoj richin que nkujoc lok'olüt tak vinük riq'uin ri kac'aslen

¹³ Roma c'a ri' rix, tina' jabel ri achique ri nibün y riq'uin ta etamabül nichajij jabel ri ic'aslen. Y xa riq'uin c'a chuka' ronojel ivánima tivoyobej ri utz ri njach chive tok ntzoli chic pe ri Jesucristo. ¹⁴ Tic'utu' c'a que rix ralc'ual chic ri Dios. Titakej c'a ri rutzij. Man c'a tibün ri nirayij rix, xa cachi'el ri xibün tok c'a man jun ivetaman. ¹⁵ Pa ruq'uexel ri', rix quixoc cachi'el ri xuyon-pe ivichin, roma ri xuyon-pe ivichin lok'olüt vi. Rix xa quixoc c'a chuka' lok'olüt tak vinük riq'uin ronojel ri ic'aslen. ¹⁶ Tibana' c'a cachi'el ri nbij ri rutzij ri Dios ri tz'iban can, que quixoc lok'olüt tak vinük riq'uin ri ic'aslen, roma yin, yin lok'olüt vi, nbij ri Dios. Quiri' ri tz'iban can.

¹⁷ Y ri Dios man nutz'et tüt na jaru' titzu'un jun vinük richin quiri' nbün juzgar pari'. Roma si utz ri nbanun jun, rija' nuya' jun utzilüt rajil-ruq'uexel chin. Y si jun xa man utz tüt ri nbanun,

rija' nuya' jun itzel ruq'uexel chin. Roma c'a ri', tok c'a rixc'o na chuvüch ri ruch'ulef, tixbila' c'a ivi', richin quiri' man quixmacun. Roma ri Dios ri nibij Katata' chin, jun chojmilüj Juez. ¹⁸ Y rix chuka' jabel ivetaman que ri xquibanala' ri ixquin-imama' ojer can, man jun vi rajil. Y chuvüch c'a ri itzel tak ri quibanala' rije', chuvüch ri' xixcolotüj-vi-pe. Y tok xixcolotüj-pe chuvüch ri itzel tak quibanala' re', man xixcolotüj tüt pe riq'uin jun cosa ri xa nq'uis cachi'el ta ri oro o sakpük. ¹⁹ Xa riq'uin ri lok'olüj ruquiq'uel ri Cristo xixcolotüj-vi-pe. Y rija' cachi'el ri ovejas ri nyesuj chin ri Dios. Ovejas ri man jun ntoc cheque y jabel ye ch'ajch'oj. Y quiri' c'a ri Cristo. ²⁰ Y ojer-ojer can ri', tok c'a man jani c'o tüt ri ruch'ulef, ri Dios ja yan ri' runucun que nutük-pe ri Cristo. Pero xa c'ate ba' can ri xapon ri k'ij richin xk'alajin-pe. Y ri Cristo xpu'u chuvüch ri ruch'ulef richin xuc'ün-pe utz cheke. ²¹ Romari', si nquitaken ri Cristo, nquitaken chuka' ri Dios. Roma ja ri Dios ri xbanun chin ri Cristo que xc'astüt-pe chiquicojol ri caminaki', y ja chuka' rija' ri xbanun que c'o chuka' ruk'ij ri Cristo. Quiri' xbün roma xrajo' que si tiya' ivánima riq'uin rija' y tivoyobej ri utz ri nuya' pan ivi'.

²² Y tok xitakej ri nbij ri ketzij, ja ri Lok'olüj Espíritu ri xsamüt pa tak ivánima. Y riq'uin ri', ri ivánima xch'ajch'ojir. Y re' nbün c'a chive que nye'ijo' ri ch'aka chic hermanos, y que'ijo', pero man riq'uin tüt ca'i' ipalüt. Xa juis tijo-ivi' y riq'uin ch'ajch'ojilüt ivánima. ²³ Roma rix c'o jun c'ac'a' ic'aslen. Y ri c'aslen re' man ta ri jun c'aslen ri nq'uis, ri xic'ul tok xixalüx. Man quiri' tüt. Re' c'ac'a' c'aslen, jari' ri xic'ul tok xitakej ri rutzij ri

Dios. Tzij ri richin chi jumul nc'uje', y tzij ri c'o-vi c'aslen riq'uin. ²⁴ Y chupan c'a ri rutzij ri Dios ri tz'iban can, nbij:

Ri c'aslen ri xkac'ul tok xojalüx chuvüch ri ruch'ulef, xa cachi'el ri k'ayis.

Roma ri k'ayis nchaki'j y nq'uis-ka.

Y ri ruk'ij jun vinük, xa cachi'el ri rusi'j jun k'ayis.

Roma ri rusi'j jun k'ayis xa ntzak-e.

²⁵ Pero ri rutzij ri Ajaf Dios xa richin chi jumul nc'uje'.

Y ri' ja ri utzilüj tzij richin colonic ri xtzijos chive rix.

2

¹ Roma ja ri c'ac'a' ic'aslen itz'amon-e, tiya' c'a can ronojel ruvüch itzel. Man que'ich'acala' chic c'a vinük. Y si ca'i' ipalüj xibün tok rubanun can, tiya' c'a can rubanic. Man itzel c'a tina' chin jun vinük ri c'o utz ruc'ulun. Ni man c'a que'ibila' tzij ri man pa rubey tütj, ni man ye c'uluman tütj.

² Rix tibana' c'a cachi'el nquibün ri vit ac'uala' c'a calaxic, nquirayij ri quitz'un, y riq'uin ri' nyeq'uiy. Y quiri' chuka' rix, tirayij tivac'axaj y tinic'oj ri rutzij ri Dios, roma ketzij vi. Richin quiri' nyixq'uiy y nivil colonic. ³ Ivetaman chic c'a que juis jabel ránima ri Ajaf.

Ri Cristo cachi'el jun abüj ri c'o ruc'aslen

⁴ Y roma c'a ri' quixjel-apu riq'uin ri Jesucristo roma rija' cachi'el jun abüj ri c'o ruc'aslen. Rija' man xucusüs tütj coma ri achi'a' roma xa xquetzelaj. Xa xquibün cachi'el ri nquibün ri achi'a' banuy tak jay tok man utz tütj nquitz'et jun abüj, nquiya' can. Y quiri' xquibün riq'uin rija'. Jac'a chuvüch ri

Dios, ri Jesucristo cha'on, y q'uiy rakalen. ⁵ Y roma rixc'o riq'uin ri Jesucristo, rix chuka' rix cachi'el abüj ri c'o quic'aslen ri nyixcusüs richin racho ri Lok'olüj Espíritu. Y rix lok'olüj tak sacerdotes chuka', romari' c'o tisuju' chin ri Dios. Ja rix mismo ri tisuju-ivi' chin ri Dios, y rija' nyixruc'ul, roma rix richin chic ri Jesucristo. ⁶ Y chupan ri rutzij ri Dios ri tz'iban can, nbij:

Yin ninya' c'a ri Abüj ri' pa tinamit Sión. Y ri Abüj re' xa cha'on-vi. Juis vi rakalen, y nc'atzin richin man ntzak tüj ri jay.

Y ri vinük ri nyetaken richin, man jun bey c'o quiq'uixaj, roma ri utz ri bin cheque que nyequic'ul, nyequic'ul-vi.

Quiri' nbij chupan ri tz'iban ojer can.

⁷ Romari' rix ri nitakej rija', juis rakalen chivüch. Jac'a ri vinük ri man nquitakej tüj ri nbij, nquibün cachi'el ri banuy tak jay ri nbij chupan ri rutzij ri Dios tz'iban can. Chiri' nbij:

C'o c'a jun abüj ri man xka' tüj chiquivüch ri ch'aka banuy tak jay.

Pero ri abüj re' xa xch'acon-vi, roma ri abüj re' xa c'o-vi ri xucusan chin ri jay richin que ri jay ri' man ntzak tüj.

⁸ Y chupan ri rutzij ri Dios ri tz'iban can, chuka' nbij c'a pari' ri Abüj ri' nbij c'a:

Yec'o vinük ri xa nquipaxij-qui' chuvüch ri Abüj nyetzak, nbij c'a ri rutzij ri Dios ri tz'iban can.

Ri vinük c'a ri xa nquipaxij-qui' chuvüch ri Abüj, nyetzak riq'uin ri quic'aslen, roma man nquitakej tüj vi ri rutzij ri Dios. Y chuka' quiri' rubin ri Dios que nquic'ulachij.

Ri ye richin vi ri Dios

⁹ Jac'a rix ri nyixtaken ri Dios, rix jun tinamit ri cha'on-vi roma rija'. Y rix rix sacerdotes richin ri nimalüj Dios. Y rix chuka' rix jun lok'olüj tinamit. Rix rutinamit vi c'a ri Dios. Y xa quere' rubanun chive richin quiri' nyixtiquer nitzijoj que ri Dios galán utz iviq'uin. Y ja rija' ri xelesan-pe ivichin chupan ri k'eku'n y xixruya' chupan ri lok'olüj sük riq'uin rija'. ¹⁰ Y tok rubanun can, ni man jun tuj tinamit ri ibanun. Jac'a vocomi, jun tinamit ri ibanun y ja rix rutinamit chic ri Dios. Y tok rubanun can chuka', man ivetaman tuj que ri Dios nujoyovaj ivüch. Jac'a vocomi ivetaman chic que ri Dios juis nujoyovaj-vi ivüch, roma xixrucol yan chupan ri imac.

Tibana' c'a cachi'el ri nrajo' ri Dios

¹¹ Rix hermanos ri juis nyixinjo', ninc'utuj c'a jun favor chive. Roma rix rix richin chila' chicaj y xa rix c'unük c'a chuvüch ri ruch'ulef. Y romari' man tiya' k'ij que nyebanatuj itzel tak rayinic pan ic'aslen. Roma xa ja ri itzel tak rayinic ri', xa jari' ri nyebanun oyoval riq'uin ri ivánima. ¹² Roma c'a ri' que tic'uaj jun c'aslen utz, y choj quixbiyin. Richin quiri', si ri vinük ri man quietaman tuj ruvüch ri Dios nquimol-pe tzij chivij que man utz tuj ri ic'aslen, pero ri nyixbanun xa utz vi, ri vinük ri' nquiya' ruk'ij ri Dios roma ri ic'aslen rix, tok napon ri k'ij que ri Dios nbün juzgar.

¹³ Y chi'ivonojel titakej c'a quitzij conojel ri autoridades ri yec'o, roma ri Ajaf Dios quiri' nrajo' que nban. Titakej c'a rutzij ri rey, roma ja rija' ri autoridad ri más uchuk'a' c'o pa ruk'a'. ¹⁴ Y titakej

c'a chuka' quitzij ri ch'aka chic autoridades ri ye ruk'a-rakün ri rey. Roma ja rije' ri ye yo'on richin nquiya' castigo pa quivi' ri vinük ri ye banuy richin itzel. Y ye yo'on c'a chuka' richin nquiya' quik'ij ri vinük ye choj. ¹⁵ Ri Dios nrajo' c'a que rix ja ta ri utz ri nibün ronojel mul, richin quiri' man jun nyetiquer nquibij chivij ri vinük ri man jun quetaman y man nyenucun tuj jabel.

¹⁶ Rix rix libre, roma chuxe' rutzij ri Dios rixc'o-vi. Tibana' c'a que rix libre, pero man roma tuj ri' ja ta ri itzel ri nibün. Man tibün quiri'. Xa quixc'uje' chuxe' rutzij ri Dios, y ja ri nrajo' rija', jari' ri tibana'. ¹⁷ Tijola-ivi' ri itaken chic ri Jesucristo. Quixbila' c'a ivi' chuvüch ri Dios richin man quixmacun. Tiya' c'a ruk'ij ri autoridades, cachi'el ri rey. Y tiya' chuka' quik'ij conojel vinük.

Ticoch'o' c'a ronojel, cachi'el xcoch'on ri Cristo

¹⁸ Y rix samajela', tich'utinirsaj c'a ivi' y titakej quitzij ri i-patrones. Y si juis jabel quina'oj iviq'uin, titakej c'a quitzij. Y si juis itzel quina'oj iviq'uin, chuka' titakej c'a quitzij. ¹⁹ Roma si nyixtzak pa jun pokonül y xa man jun imac ibanun, y nicoch' ronojel ri', roma c'o-vi chi'ic'u'x ri Dios, rija' nka' chuvüch. ²⁰ Pero si nyixch'ay roma juis imac xibün, man jun utz nuc'ün-pe chive stape' (aunque) juis nyixcoch'on. Pero si pa ruq'uexel ta nic'ulachij pokonül roma imac, rix nic'ulachij ta jun pokonül roma jun utz ri xibün, y nicoch' ri pokonül ri', ri Dios nka-vi chuvüch ri nibün. ²¹ Quiri' nrajo' ri Dios que nibün chi'ivonojel rix ri xixoyox roma rija'. Nrajo' que nibün cachi'el xbün ri Cristo. Rija' xa xutij pokonül koma roj. Y

riq'uin ri' xuc'ut can cheke que man tikapokonaj nkujapon chuvüch ri pokonül. ²² Ri Cristo man jun mul vi xbün jun mac. Ni man jun mul xucusaj tütj chuka' jun tzij richin xuch'üc ta jun vinük. ²³ Rija' tok xebix pokon tak tzij chin coma ri vinük, man xutzolij tütj ruq'uexel riq'uin tzij ye pokon. Y tok c'o xban chin, man xbij tütj chuka' que nbün ruq'uexel cheque. Xa pa ruk'a' ri Dios xuya-vi ronojel ri xquibün ri vinük chin. Roma ri Dios choj nbün mandar. ²⁴ Ja ri Cristo ri xuc'uan ri kamac chuvüch ri cruz richin nkaya' can ri itzel c'aslen, y nkatz'om ta e jun c'aslen choj. Ja rija' ri xsocotütj y xcom chuvüch ri cruz richin nchojmir ri kac'aslen. ²⁵ Roma rix tok rubanun can, rix cachi'el ovejas ri ye satznük can. Jac'a vocomi tzolijnük chic pe ic'u'x riq'uin ri Cristo. Y ja rija' ri Kak'uyunel y nuchajij ri kánima.

3

Ri hermanas y ri hermanos xa c'uluman que nquic'uj jun c'aslen choj

¹ Y quiri' chuka' rix ixoki' ri c'o ivachijlal y itaken ri Dios, titakej c'a quitzij rije'. Richin quiri', si ri ivachijlal man quitaken tütj ri rutzij ri Dios, roma ta ri ic'aslen rix, nquitakej ta. Y man nc'atzin tütj na ntzijos cheque richin nquitakej. ² Xaxe riq'uin nquitz'et que ic'uan jun ch'ajch'ojilütj c'aslen y nyixtaken tzij, xtiquitakej. ³ Y rix ixoki' nc'atzin-vi nivek-ivi', pero man quiq'uin tütj cosas ri ye banun riq'uin oro, ni man riq'uin tütj jabel tak tziük, ni man riq'uin tütj ri ruchojmirsasac ri rusmal tak ivi'. ⁴ Xa titija' ik'ij richin ja ta ri ivánima jabel vekil

chuvüch ri Dios. Tiveka-ivi' riq'uin jun c'aslen ch'uch'uj y riq'uin jun c'aslen ri nuc'ut que jabel ina'oj quiq'uin ri ch'aka chic. Roma ri vekbül re' man nq'uis tuj, y jare' ri más rakalen chuvüch ri Dios. ⁵ Roma ri ojer can, quiri' chuka' xquivek-qui' ri lok'olüj tak ixoki' ri xcoyobej ri utz ri nspaj-pe ri Dios. Xquivek jabel ri cánima y xquitakej chuka' quitzij ri cachijlal. ⁶ Cachi'el xbün ri Sara. Rija' xutakej rutzij ri Abraham ri rachijil, y vajaf chuka' xbij chin. Y rix hermanas utz que nbix riy ri Sara chive, pero si nic'uaj jun utzilüj c'aslen y man nyixbij tuj ivi' que nyixapon chuvüch jun pokonül.

⁷ Y quiri' c'a chuka' rix achi'a' ri itaken ri Dios, utz c'a ina'oj tibana' quiq'uin ri ivixjaylal, roma rije' man ye junan tuj iviq'uin rix. Y rije' c'o chuka' quik'ij. Y junan chuka' nivichinaj ri utzilüj c'aslen ri nspaj-pe ri Dios chive. Quixoc c'a utz quiq'uin richin quiri' ri i-oraciones choj nye'apon riq'uin ri Dios.

Ri nquitij pokonül roma ja ri utz nquibanun

⁸ Pa ruq'uisbül ninbij c'a chive chi'ivonojel que junan ivüch tibana'. Si c'o jun chive ri c'o nuc'ulachij, tina' c'a chuka' rix ri k'oxon ri nuna' ri jun pa ránima. Tijola-ivi' chi hermanos ivi'. Tijoyovala' ivüch. Utz tibana' quiq'uin conojel. ⁹ Y tok nban jun itzel chive, man c'a tibün ruq'uexel. Y tok nbix tzij ri juis ye pokonül chive, man c'a chuka' tibij jun chic tzij quiri' rix richin nibün ruq'uexel chin. Man tibün quiri', xa tic'utuj chin ri Dios que tuto' ri vinük ri'. Roma ri Dios rix royon richin nibün ri utz, y nrajo' c'a chuka' que rix nic'ul

ri utz. ¹⁰ Y cachi'el chuka' nbij ri rutzij ri Dios ri tz'iban can. Ri chiri' nbij

Si najo' jun c'aslen richin quicot,
y si najo' chuka' nye'avila' k'ij juis jabel,
man tacusaj ri avak' richin nabij tzij ri man ye utz
tütj,

ni man chuka' tacusaj ri achi' richin nabij tzij
richin nabün avak'.

¹¹ Man tabün ri itzel,
xa ja ri utz ri c'uluman que nabün.
Tacanoj ri c'aslen richin uxlanen
y jari' tatzeklebej.

¹² Roma ri Ajaf nyerutz'et ri vinük choj quic'aslen.
Y nrac'axaj ri qui-oración.

Jac'a ri nyebanun itzel, man utz tütj nyerutz'et.
Quiri' nbij ri rutzij ri Dios ri tz'iban can.

¹³ ¿C'o ta comi jun ri c'o itzel nbün chive, tok
rix xa ja vi ri utz ri nibün? ¹⁴ Pero si roma ri
chojmilüj ic'aslen, rix nivil pokonül, jabel iquicot.
Y romari' man tixbij-ivi' chiquivüch ri nyebanun
quiri' chive. Ni man tisatz c'a chuka' ic'u'x. ¹⁵ Xa
tiya' ruk'ij ri Cristo pan ivánima roma rija' lok'olüj,
y tika-pe chi'ic'u'x que ja rija' ri Rajaf ri ivánima.
Y man jun bey c'a tipokonaj nitzijoj ri achique
roma tok ivoyoben ri utz ri nspaj-pe ri Dios, tok c'o
jun ri nc'utun chive. Y achique na c'a ri nc'utun
chive, tibij c'a chin riq'uin ch'uch'ujil y riq'uin
nyixjo'on, ri achique roma tok ivoyoben ri utz ri
riq'uin ri Dios. Y tiya' chuka' ruk'ij. ¹⁶ Man jun
bey c'a tibün ri itzel, richin man nk'oxon ivánima
romari'. Y si roma ja ri Cristo ri itaken, romari' c'o
jun vinük ri nmolon-pe tzij chivij, que man utz tütj
ri ic'aslen, ri nmolon-pe tzij chivij, c'o ruq'uixaj,

roma ri ic'aslen utz vi. ¹⁷ Roma si rurayibül ri Dios richin que rix nivil pokonül stape' (aunque) ja ri utz ri nibün, galán jabel que chuvüch nivil ta pokonül roma c'o itzel ri ibanalun.

¹⁸ Tika-pe chi'ic'u'x que ri Cristo xutij chuka' pokonül stape' (aunque) ri ruc'aslen rija' chojmilütj vi. Rija' xcom c'a koma roj ri man choj tütj kac'aslen. Rija' xaxe jun bey ri xc'atzin richin xcom roma ri kamac, richin quiri' nkujoc richin ri Dios. Rija' xcom, pero ri ránima c'üs vi. ¹⁹ Y ri ránima rija' xapon quiq'uin ri ch'aka chic ánima ri ye tz'apin y c'o ri xberutzijoj cheque. ²⁰ Ri ánima ri ye tz'apin, ja ri man xquitakej tütj rutzij ri Dios ri ojer can. Rije' xec'uje' pa ru-tiempo ri Noé, tok xban ri nimalütj barco. Ri Dios juis q'uiy tiempo xuya' cheque richin xeroyobej. Pero man jun ri xtzolij tütj pe ruc'u'x. Y ri xe'oc chupan ri barco ja ri vinük ri xetaken y xa man ye q'uiy tütj, xaxe ri ye ocho. Rije' xa ja ri ya' ri xcolon quichin, roma ri barco xc'uje' pari' ya'. ²¹ Y ja chuka' ri nc'atzin-vi ri ya' cheke roj vocomi. Tok nkuban bautizar, ri ya' ntoc jun retal ri kacoloníc. Ri ya' man nc'atzin tütj richin que nuch'ütj-e ri tz'il richin ri kach'acul. Man quiri' tütj. Ri ya' nuc'ut c'a que roj nkajo' nkabün ri utz chuvüch ri Dios. Nkajo' que ch'ajch'oj ri kánima chuvüch. Y ri kamac nye'el c'a roma ri camic y ri c'astajbül richin ri Jesucristo. ²² Ri Jesucristo xbe chila' chicao, y vocomi c'o-apu pa rajquik'a' (ru-derecha) ri Dios. Pa ruk'a' c'a rija' yec'o-vi ri ángeles, y pa ruk'a' c'a chuka' rija' yec'o-vi ri autoridades, y ri uchuk'a' ri yec'o.

4

Ri rubanic ri c'aslen jalatajnük

¹ Tok ri Cristo xc'uje' chuvüch ri ruch'ulef, xutij pokonül. Y quiri' c'a chuka' rix man tipokonaj nitij pokonül. Roma si nitij pokonül roma ja ri Cristo ri itaken, nk'alajin-vi que iyo'on chic can ri mac, ² richin quiri' jaru' chic tiempo ri nyixc'ase-e, ja ta ri rurayibül ri Dios ri nibün-e y man ta ja ri irayibül rix. ³ Xa man tibanala' c'a chic ri nyeka' chiquivüch ri vinük ri man quetaman tuj ruvüch ri Dios. Roma ri k'ij tok xe'ibanala' quiri' xa xec'o yan c'a chive rix. Tok xa man xixq'uix tuj ba' xibanala, ronojel ruvüch itzel. Xe'ibanala' ronojel ri xirayij xibün. Xixk'abür. Xe'ibanala' man utzilüj tak nimak'ij tuj. Ximolola-ivi' richin ximeken ka ipan. Xiyala' quik'ij ri vachbül ye banalun coma achi'a, y xa ivetaman que man c'uluman tuj que nibün quiri'. Jac'a vocomi, man tibanala' chic quiri'. ⁴ Y romari' ri vinük ri man quetaman tuj ruvüch ri Dios, nyesatz quic'u'x chi vinük nyixquitz'et, roma rix man nibanala' tuj chic ri itzel ri c'a nquibanala' na rije'. Y chuka' romari' ri vinük re' juis nyech'o chivij. ⁵ Jac'a ri vinük re' nc'atzinej que nquijüch na cuenta chuvüch ri Dios ri c'o chic richin nbün juzgar, tok napon ri k'ij. Ri Dios nbün na vi juzgar pa quivi' ri vinük ri ye c'üs, y pa quivi' chuka' ri ye caminaki' chic e. ⁶ Romari' ri utzilüj tzij richin colonic xtzijos-vi chuka' cheque ri ye caminaki'. Y xbanatüj juzgar pa quivi', cachi'el nbanatüj juzgar pa quivi' conojel vinük. Pero xtzijos ri utzilüj tzij richin colonic cheque, richin quiri' xquil ta c'a ri c'aslen riq'uin ri Dios.

⁷ Y chanin c'a chuka' napon ri ruq'uisbül tak k'ij richin ri ruch'ulef. Roma c'a ri' rix, tina' c'a jabel ri achique nye'ibanala' y riq'uin ronojel ivánima tibana' orar chi jumul. ⁸ Y ri nc'atzin chuka' que nibün rix, ja ri tijola-ivi' juis. Y ri nyixjo'on, nc'atzin-vi. Roma tok najo' jun vinük, chanin nacuy ri rumac. ⁹ Y riq'uin c'a ronojel ivánima tic'ulula-ivi'. Si c'o jun chive rix napon lojc'an chic, utz ta ruc'ulic nban, y si c'o jun ri lojc'an chic petenük-vi, utz ta chuka' ruc'ulic nibün rix. ¹⁰ Chi'ijujunal c'o jun samaj ri nyixtiquer nibün, samaj ri ruyo'on-ruspan ri Dios chive roma ri utzilüj sipanic ri nspaj-pe chive. Romari' tikacusaj c'a ri ruyo'on-pe ri Dios cheke, richin nyekato' ri ch'aka chic ri quitaken ri Dios. Nkutoc c'a utzilüj tak samajela' ri nkachajij ri juis ruvüch samaj ri ruyo'on-pe ri Dios cheke. ¹¹ Y si banun c'a pe chave roma ri Dios richin que natzijoj ri rutzij, man tamestaj c'a que rutzij vi rija' ri natzijoj. Si jun chic ruvüch samaj ruyo'on-pe ri Dios chave, man tamestaj c'a que ja rija' ruyo'on-pe avuchuk'a' richin ncatiquer ncasamüj. Y riq'uin ri' nuc'ul ta ruk'ij ri Dios. Y roma ri xbün ri Jesucristo, nuc'ul ta c'a chuka' ruk'ij ri Dios. Rija' c'o-vi ruk'ij y c'o ru-autoridad ri man jun bey nq'uis. Quiri' c'a.

Ticoch'o' c'a ri pokonül roma xa itaken-vi ri Cristo

¹² Hermanos ri juis nyixinjo', man nyesatz tütj ic'u'x nitz'et ta rix tok nyixapon pa jun pokonül y nina' que xa pa jun k'ak' richin nyixtijox rixc'o-vi. Roma riq'uin ba' ri nyixtijox ri' petenük riq'uin ri Dios richin nk'alajin si ketzij que iyo'on ivánima

riq'uin. Y man ja tuj c'a rix ri nabey nyixc'ulachin quere'. ¹³ Tok rix nyixc'o c'a pa jun k'oxomül, cachi'el ri k'oxomül ri xuc'usaj ri Cristo, man quixbison c'a, xa quixquicot. Y tok napon c'a ri k'ij tok nk'alajin que ri Cristo c'o-vi ruk'ij, juis c'a nquicot ri ivánima rix. ¹⁴ Y si roma ja ri Cristo ri itaken, romari' nbix pokon tak tzij chive, c'o c'a utz ri nuc'ün-pe chive. Y c'o-vi utz ri nuc'ün-pe chive, roma iviq'uin rix c'o-vi ri Lok'olüj Espíritu richin ri Dios. Lok'olüj Espíritu ri c'o ruk'ij. Y rix xa tiya-ka ruk'ij ri Lok'olüj Espíritu re'. Y ja ri nyebin pokon tak tzij chive rix, ja chuka' ri' ri nyebin pokon tak tzij chirij ri Lok'olüj Espíritu ri'. ¹⁵ Tichajij c'a ivi' chi'ijujunal richin man nyixcamsan, richin man nyixelek', y richin chuka' man tixek-apu-ivi' ri ape' ri man c'uluman tuj. Y man tibün ri ronojel ruvüch itzel. Roma si nitij pokonül roma nibün jun mac, man utz tuj. ¹⁶ Pero si nitij pokonül roma itaken ri Cristo, man quixq'uix c'a. Xa tiya' ruk'ij ri Dios roma rix richin chic ri Cristo.

¹⁷ Roma vocomi ruk'ijul chic richin que ri Dios nbün kachojmil roj ri ralc'ual chic rija'. Y si roj nka-ka pokonül pa kac'aslen chuvüch ri ruch'ulef, y roj ralc'ual chic ri Dios, ¿achique chic c'a ruvüch chi pokonül ri nka-ka pa quivi' ri man xquitakej tuj ri nbij ri utzilüj rutzij ri Dios ri nc'amon-pe colonic? Ntic'o c'a ruvi' ri pokonül ri nka-ka pa quivi'. ¹⁸ Y roj ri nkutaken richin ri Cristo, y xa nkajo' nkac'uaj jun c'aslen choj, riq'uin juis c'ayuf nkil ri colonic. Pero nkucolotuj. Jac'a ri aj-maqui', ri man quic'uan tuj jun utzilüj c'aslen chuvüch ri Dios, man nyecolotuj tuj vi. Xa nka-ka na vi ri nimalüj castigo pa quivi'. ¹⁹ Romari', si roj ri

kataken ri Dios nkatij pokonül roma quiri' ri nrajo' rija', man jun bey c'a tikamestaj can. Man jun bey c'a chuka' tikamestaj nkabün ri utz. Y tikajachaki' pa ruk'a' ri Dios. Roma ja rija' ri banayun-pe kichin. Y rija' man jun bey nkuruya' tüt jun can.

5

Ri c'uluman que nibün rix ri itaken ri Jesucristo

¹ Vocomi ninjo' c'a ninbij ca'i-oxi' tzij cheque ri achi'a' ri nye'uc'uan ivichin. Y yin, jun chuka' cheque rije'. Xaxe chic yin xintz'et ri Cristo tok xutij pokonül. Pero tok napon c'a ri k'ij tok nbek'alajin ri ruk'ij ri Cristo, konojel c'a roj nkuc'uje' riq'uin. ² Rix c'a achi'a' ri nyixuc'uan quichin ri hermanos, que'ichajij c'a. Roma rije' ye richin chic ri Dios, y ja ri Dios ri ruyo'on ri samaj re' chive. Que'ichajij c'a, cachi'el nbün jun yuk'uy quiq'uin ri ru-ovejás. Y riq'uin c'a chuka' ronojel ivánima tibana'. Y man xaxe roma ri nc'atzinej que nibün. Ni man chuka' xaxe roma ch'acoj-tumin. Xa que'ichajij ri hermanos riq'uin rayibül. ³ Pero man roma tüt chuka' que ja rix ri nyixchajin quichin, roma ta ri' nc'o ruvi' ri nibün cheque. Man quiri' tüt. Xa tic'uaj jun chojmilüj c'aslen chiquivüch, richin quiri' rije' nquetamaj nguic'uaj chuka' jun chojmilüj c'aslen. ⁴ Y si choj c'a nibün rix chiquivüch y jabel nye'ichajij, nic'ul c'a jun lok'olüj sipanic ri man jun bey nq'uis, y romari' rix nic'ul c'a ik'ij. Y re' nic'ul c'a tok nc'ulun-pe chic ka ri Cristo, ri nimalüj K'uyunel. ⁵ Y rix c'a chuka' ri c'a rix ac'uala' na, titakej c'a quitzij ri achi'a' ye rajatük ri ye uc'uayon ivichin. Y chi ac'uala' y

chi rajatük, titakela' c'a itzij. Man tinimirsaj-ivi'. Roma chupan ri rutzij ri Dios ri tz'iban can, nbij:

Ri Dios nyeretzelaj y man nuc'ün tütj quivüch ri nquinimirsaj-qui'.

Jac'a ri nquich'utinirsaj-qui', rija' nuya' ri utzilütj sipanic ri nspaj-pe pa quivi'.

⁶ Roma c'a ri', xa tich'utinirsaj-ivi' chuvüch ri Dios, roma rija' c'o-vi ruchuk'a'. Tich'utinirsaj c'a ivi' chuvüch, richin quiri' tok napon ri k'ij, rija' nunimirsaj ik'ij. ⁷ Y tiya' c'a pa ruk'a' ri Dios ronojel ri pena ri ichajin, roma rija' xa nyixruchajij-vi.

⁸ Tina' c'a jabel ri achique nibün. Y tichajij chuka' ri ic'aslen. Roma ri itzel-vinük, ri ka-enemigo, nsutülütj-pe chikij. Cachi'el nbün jun león ri nk'ajan-pe quiri', tok nucanoj ruvay. Quiri' nbün ri itzel-vinük cheke roj. ⁹ Y man tiya' c'a k'ij que nch'acon chivij. Man quixtzak pa ruk'a', y man tiya' can ri Cristo. Roma ivetaman que man xe tütj rix ri nyixc'usan pokonül, xa quiri' chuka' ri ch'aka chic hermanos ri quitalun-qui' chuvüch ri ruch'ulef. ¹⁰ Y chere' chuvüch ri ruch'ulef man q'uiy tütj ri pokonül ri nic'usaj-e. Y tok c'usan chic c'a ri pokonül re', ri Dios nuchojmirsaj c'a ri ic'aslen. Nbün c'a chive que man jun bey niya' can. Nuya' c'a ivuchuk'a', y nbün chuka' chive que más niya' ivánima riq'uin. Ri Dios nuya' ronojel ri utzilütj sipanic ri nspaj-pe rija' pa kavi'. Y rija' c'o-vi ruk'ij. Rija' xojroyoj richin nkuc'uje' riq'uin richin chi jumul. Jabel c'a nyekabana' riq'uin roma jun kabanun riq'uin ri Jesucristo. ¹¹ Rija' xa c'o-vi ruk'ij y c'o ru-autoridad ri man jun bey nq'uis. Quiri' ta c'a.

Ri ruq'uisbül tak tzij

¹² Y yin nuyo'on c'a vánima riq'uin ri hermano Silvano, roma rija' xa juis samajel y riq'uin ronojel ránima nbün ri rusamaj ri Dios. Romari' yin xinc'utuj c'a favor chin rija' roma ri carta ri nintük-e chive, richin nintz'ibaj-e chive que ketzij vi ri utzilüj sipanic ri nspaj-pe ri Dios ri iyo'on ivánima riq'uin. Y romari' man jun bey tiya' can.

¹³ Y vocomi c'a, ri rixc'o chiri' tic'ulu' ri saludos chive ri nquitük-e ri hermanos ri yec'o chere' pa tinamit ri nbix Babilonia chin. Hermanos ri ye cha'on-vi roma ri Dios, cachi'el ri xixrucha' rix chiri'. Chuka' tic'ulu' ri saludo ri nutük-e chive ri jun cachi'el nuc'ajol, ri rubini'an Marcos.

¹⁴ Chi'ijujunal tibana' saludar ivi'.

Y nc'uje' ta c'a uxlanen pa tak ivánima chi'ivonojel, ri rix richin chic ri Jesucristo. Quiri' ta c'a.

RI DIOS NCH'O PA KACH'ABÜL CHEKE
New Testament in Kaqchikel, Eastern (Oriental); cak
(GT:cak:Kaqchikel)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kaqchikel, (Kaqchikel)

Dialect: Eastern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kaqchikel, Eastern

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Sep 2022 from source files
dated 28 Jun 2022

dac29dea-1b2e-5d4f-8d87-c83909b57740